

Bratislava 5. augusta 2019
Číslo: 17237/2019-4130-38165

ROZHODNUTIE

Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky podľa § 88 ods. 2 písm. f) v spojení s § 24 ods. 3 písm. a) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („zákon o energetike“)

rozhodlo takto:

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“) vo všeobecnom hospodárskom záujme z dôvodu zabezpečenia bezpečnosti dodávok elektriny ukladá výrobcovi elektriny - prevádzkovateľovi blokov 1 a 2 a bloku A tepelnej elektrárne Nováky (ďalej aj „výrobca elektriny“ alebo „ENO“), ktorým je ku dňu tohto rozhodnutia spoločnosť Slovenské elektrárne, a. s., so sídlom Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2, IČO 35 829 052, počnúc dňom 1. septembra 2019 tieto povinnosti:

- a) vyrábať elektrinu v blokoch 1 a 2 a bloku A tepelnej elektrárne Nováky a dodávať vyrobenú elektrinu do elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany, a to až do ukončenia a uvedenia do trvalej prevádzky projektu plánovaného zvýšenia výkonu elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany (konkrétne plánované dokončenie posilnenia transformačnej kapacity transformačnej stanice Bystričany, dokončenie výstavby 2x400 kV vedenia z transformačnej stanice Križovany do transformačnej stanice Bystričany a 2x400 kV vedenia z transformačnej stanice Bystričany do transformačnej stanice Horná Ždaňa), po dobu, po ktorú budú bloky 1 a 2 a blok A tepelnej elektrárne Nováky spĺňať podmienky platných predpisov na ochranu životného prostredia, v každom prípade však najneskôr do konca roka 2023 a to s účinnosťou od 1. septembra 2019;
- b) vyrábať a dodávať elektrinu podľa písmena a) v objeme v rozmedzí od 870 GWh do 1 100 GWh každoročne po dobu trvania všeobecného hospodárskeho záujmu prijatého v zmysle uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 580/2018 zo dňa 12.12.2018;
- c) informovať MH SR a prevádzkovateľa prenosovej sústavy o objeme vyrobenej elektriny v predchádzajúcom roku v termíne do 30 kalendárnych dní po skončení kalendárneho roka.

Odôvodnenie:

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 580/2018 schválila všeobecný hospodársky záujem na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny v uzlovej oblasti Bystričany.

Dôvodom pre vyhlásenie všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny vládou Slovenskej republiky je existencia problému so zabezpečením bezpečnosti dodávok elektriny v uzlovej oblasti Bystričany, ktorý súvisí s rizikom nedostatočného pokrytia spotreby elektriny v predmetnej uzlovej oblasti v danom čase v prípade výpadku kľúčovej infraštruktúry prenosovej sústavy.

Prevádzka uzla Bystričany je rozdelená medzi dve uzlové oblasti: Bystričany – Horná Ždaňa a Bystričany – Bošáca. Uzlová oblasť Bystričany je z prenosovej sústavy prepojená v troch transformačných staniách – TS Horná Ždaňa s transformačným výkonom 540 MW, TS Bošáca s transformačným výkonom dostupným pre zásobovanie danej oblasti 225 MW a TS Bystričany s transformačným výkonom 360 MW, cez ktoré je možné uzlovú oblasť zásobovať z prenosovej sústavy.

Spotreba uzlovej oblasti v priebehu roka osciluje v závislosti na danom ročnom období a požadovanom zaťažení v danej hodine, a v špičkových hodinách (najmä v zimných mesiacoch) dosahuje až 780 MW/h. Bezpečnosť dodávky v uzlovej oblasti Bystričany má špecifický význam aj z toho dôvodu, že významné priemyselné závody (ako Slovalco, a. s., Fortischem, a. s. a i.), ktoré sú veľmi citlivé na dodávky elektriny a výpadky týchto dodávok, sú lokalizované práve tu.

V prípade nedostupnosti transformačného výkonu transformačnej stanice Horná Ždaňa by však nebolo možné uzlovú oblasť Bystričany dostatočne zásobiť zo zostávajúcich transformačných staníc Bošáca a Bystričany. Z pohľadu dostupných zdrojov pre zabezpečenie bezpečnosti dodávok, v uzlovej oblasti Bystričany existuje iba elektrárň Nováky s dostupným výkonom 180 MW pre bloky 1 a 2 a s maximálnym výkonom 16 MW v prípade bloku A tejto elektrárne a 5 malých prietochných vodných elektrární s malým inštalovaným výkonom a limitovanou predikovateľnosťou a spoľahlivosťou.

Elektrárň Nováky je tepelná elektrárň spaľujúca hnedé uhlie, pričom najekonomickejším dostupným zdrojom uhlia je hnedé uhlie ťažené v susednej hlbinej bani. Ťažba uhlia je vo všeobecnosti odvetvie priemyslu s výrazným objemom fixných nákladov. Vzhľadom na túto skutočnosť je jediným možným spôsobom prevádzky takejto elektrárne jej prevádzka v základnom pásme (base load).

Uvedené malé vodné elektrárne sú geograficky aj elektricky lokalizované v blízkosti uzla Bošáca. Vzhľadom na charakter ich prevádzky a elektrické prepojenie na úrovni DS, tieto zdroje nemajú významný vplyv na stabilnú prevádzku uzla Bystričany, nakoľko predmetné vodné elektrárne boli vybudované v rokoch 1936 – 1957 a predstavujú zdroje s malým inštalovaným výkonom a limitovanou hlnosťou. Na základe ich technických parametrov a limitácie, prevádzkový režim týchto vodných elektrární podlieha celkovej optimalizačnej stratégii, čo významne limituje predikovateľnosť a spoľahlivosť týchto zdrojov.

Z technických dôvodov, ako aj z dôvodu zachovania bezpečnosti dodávok elektriny v uzlovej oblasti Bystričany, sú teda jediným relevantným a významným zdrojom elektriny v tejto uzlovej oblasti bloky 1 a 2 a blok A tepelnej elektrárne Nováky.

Za účelom definitívneho zabezpečenia bezpečnosti dodávok v uzlovej oblasti Bystričany je potrebné vykonať plánované zvýšenie výkonu elektrizačnej sústavy, prostredníctvom plánovaného infraštruktúrneho posilnenia uzlovej oblasti Bystričany zo strany Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a. s., a to konkrétne dokončenie významného posilnenia transformačnej kapacity transformačnej stanice Bystričany, dokončenie výstavby 2x400 kV vedenia z transformačnej stanice Križovany do transformačnej stanice Bystričany a 2x400 kV vedenia z transformačnej stanice Bystričany do transformačnej stanice Horná Ždaňa a ich uvedenie do trvalej prevádzky.

Realizáciou predmetnej investície sa obzvlášť významne zvýši spoľahlivosť štruktúry dodávky v danej uzlovej oblasti a prevádzková bezpečnosť sústavy v nasledovných smeroch:

- a) Transformačná kapacita elektrickej stanice Bystričany bude významne posilnená, a to z 360 MW na 563 MW, čím sa podstatne zvýši dostupná transformačná kapacita elektrických staníc pre zásobovanie uzlovej oblasti v prípade výpadku elektrickej stanice Horná Ždaňa v situácii, keď bloky 1 a 2 a blok A tepelnej elektrárne Nováky už nebudú v prevádzke.
- b) Po dokončení a uvedení do trvalej prevádzky plánovanej výstavby 400 kV vedení na profile Križovany – Bystričany – H. Ždaňa budú do elektrickej stanice 400 kV H. Ždaňa zaústené ďalšie dve 400 kV vedenia, čo umožní prevádzkovať elektrickú stanicu 400 kV H. Ždaňa na dve prípojnice 400 kV so zapnutým spínačom prípojnic, čo výrazným spôsobom znižuje riziko výpadku elektrickej stanice 400 kV H. Ždaňa.

Po zrealizovaní vyššie popísaných investícií sa výrazným spôsobom zvýši bezpečnosť zásobovania uzlovej oblasti Bystričany a po ich dokončení a uvedení do trvalej prevádzky už nebude potrebné ponechávať v prevádzke elektrárne Nováky na zabezpečenie dodávok elektriny do uzlovej oblasti Bystričany. Do doby dokončenia a uvedenia do trvalej prevádzky tohto projektu však prevádzka ENO ostáva kľúčovou a nutnou na to, aby bola zabezpečená bezpečnosť dodávok elektriny v danej uzlovej oblasti.

Vzhľadom na to, že nie je možné zabezpečiť uvedené dodávky elektriny v uzlovej oblasti Bystričany výlučne trhovým spôsobom (s ohľadom na trhovú cenu elektriny a náklady na jej výrobu v elektrárni Nováky, ktoré ju prevyšujú) je potrebné, aby na základe uznesenia vlády SR MH SR vo všeobecnom hospodárskom záujme uložilo povinnosti prevádzkovateľovi tepelnej elektrárne Nováky, blokov 1 a 2 a bloku A, na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny prostredníctvom výroby elektriny v ENO a jej dodávky do elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany každoročne až do ukončenia a uvedenia do trvalej prevádzky projektu plánovaného zvýšenia výkonu elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany uvedeného vyššie, po dobu, po ktorú budú bloky ENO spĺňať podmienky platných predpisov na ochranu životného prostredia, v každom prípade však najneskôr do konca roka 2023.

Z týchto dôvodov vláda Slovenskej republiky na návrh MH SR uznesením č. 580/2018 zo dňa 12.12.2018 schválila podľa § 24 ods. 1 zákona o energetike a v súlade s § 24 ods. (2) zákona o energetike všeobecný hospodársky záujem na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny v uzlovej oblasti Bystričany. V tejto súvislosti MH SR vypracovalo analýzu vplyvu navrhovaných opatrení v zmysle § 24 ods. 2 zákona o energetike, ktorú predložilo vláde Slovenskej republiky a ktorú vláda Slovenskej republiky pri schvaľovaní všeobecného hospodárskeho záujmu vzala na vedomie.

Všeobecný hospodársky záujem na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny je taktiež v súlade s kapitolou II, článok 3, bod 2 Smernice č. 2009/72/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou.

Všeobecný hospodársky záujem na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 580/2018 bol notifikovaný Európskej komisii a schválený rozhodnutím Európskej komisie SA.52687.

Vláda Slovenskej republiky schválila všeobecný hospodársky záujem na zabezpečenie bezpečnosti dodávok v uzlovej oblasti Bystričany prostredníctvom výroby elektriny v ENO a jej dodávky do elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany.

Všeobecný hospodársky záujem na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny bol vládou Slovenskej republiky v zmysle jej uznesenia č. 580/2018 schválený do ukončenia a uvedenia do trvalej prevádzky projektu plánovaného zvýšenia výkonu elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany

uvedeného vyššie, pokiaľ budú bloky ENO spĺňať podmienky platných predpisov na ochranu životného prostredia, v každom prípade však najneskôr do konca roka 2023.

Uznesením č. 580/2018 vláda Slovenskej republiky uložila ministrovi hospodárstva určiť povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme prevádzkovateľovi tepelnej elektrárne Nováky, blokov 1 a 2 a bloku A, pre zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny prostredníctvom výroby elektriny v tepelnej elektrárni Nováky, blokmi 1 a 2 a blokom A a jej dodávky do elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany.

Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 580/2018 ukladá MH SR povinnosť:

„vyrábať elektrinu v blokoch 1 a 2 a bloku A tepelnej elektrárne Nováky a dodávať vyrobenú elektrinu do elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany, a to až do ukončenia uvedenia do trvalej prevádzky projektu plánovaného zvýšenia výkonu elektrizačnej sústavy v uzlovej oblasti Bystričany (konkrétne plánované dokončenie posilnenia transformačnej kapacity transformačnej stanice Bystričany, dokončenie výstavby 2x400 kV vedenia z transformačnej stanice Križovany do transformačnej stanice Bystričany a 2x400 kV vedenia z transformačnej stanice Bystričany do transformačnej stanice Horná Ždaňa a ich uvedenie do trvalej prevádzky), po dobu po ktorú budú bloky 1 a 2 a blok A tepelnej elektrárne Nováky spĺňať podmienky platných predpisov na ochranu životného prostredia, v každom prípade však najneskôr do konca roka 2023, a to s účinnosťou od 1. septembra 2019.“

Objem elektriny vyrobenej a dodanej z ENO na základe rozhodnutia MH SR sa určuje v objeme v rozmedzí od 870 GWh do 1 100 GWh každoročne po dobu trvania navrhovaného všeobecného hospodárskeho záujmu. Toto rozpätie, a to konkrétne dolný limit 870 GWh jednak predstavuje minimálne zaťaženie ENO, počas ktorého musí byť ENO prevádzkované počas celého roka a horný limit 1 100 GWh odzrkadľuje množstvo elektriny vyrobenej a dodanej z ENO potrebné na pokrytie spotreby v uzlovej oblasti Bystričany v prípade výpadku elektrickej stanice Horná Ždaňa.

Za účelom zabezpečenia informovanosti MH SR a prevádzkovateľa prenosovej sústavy ohľadom plnenia povinnosti vyrábať elektrinu v blokoch ENO a dodávať vyrobenú elektrinu do elektrizačnej sústavy v súlade s písm. a) a b) výrokovej časti tohto rozhodnutia sa zároveň určuje informačná povinnosť o objeme vyrobenej elektriny v predchádzajúcom roku v termíne do 30 kalendárnych dní po skončení kalendárneho roka.

Výroba elektriny vo všeobecnom hospodárskom záujme podlieha cenovej regulácii podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona o regulácii. Regulácia ceny sa na základe rozhodnutia MH SR o uložení povinnosti vyrábať elektrinu vo všeobecnom hospodárskom záujme uskutočňuje podľa vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike. Kompenzačný mechanizmus pre zabezpečenie povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme vytvára Úrad pre reguláciu sieťových odvetví prostredníctvom legislatívneho a regulačného rámca, pričom tento mechanizmus zahŕňa stanovenie parametrov na výpočet náhrady, kontrolu a prehodnocovanie náhrady a opatrenia na predchádzanie vzniku nadmernej náhrady tak, aby nedochádzalo ku kompenzácii vo vyššej miere, ktorým sa zabezpečí, že výška náhrady nákladov nebude presahovať sumu potrebnú na pokrytie čistých nákladov vrátane odpisov na plnenie záväzkov služieb vo verejnom záujme a primeraný zisk. Predmetná kompenzácia bude revidovaná každoročne.

S účinnosťou od 1. septembra 2019 bude rozhodnutie MH SR č. 23/2015 z 2. septembra 2015 nahradené týmto rozhodnutím.

Uznesenie vlády SR č. 580/2018 prešlo verejným pripomienkovacím konaním v zmysle legislatívnych pravidiel vlády.

MH SR listom č. 17237/2019-4130-38143 oznámilo začatie správneho konania dotknutým účastníkom správneho konania.

MH SR požiadalo elektronicky výrobcu elektriny, Slovenské elektrárne, a. s. o vyjadrenie k podkladom rozhodnutia i k spôsobu jeho zistenia, prípadne o zaslanie návrhu na jeho doplnenie.

Slovenské elektrárne, a. s. zaslali listom č. SE/2019/042931 zo dňa 31. júla 2019 stanovisko, v ktorom sa uvádza : „*Slovenské elektrárne, a. s. sa s predmetným rozhodnutím oboznámili a môžu konštatovať, že voči rozhodnutiu nemajú námietky.*“

Vzhľadom na zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti dodávky elektriny pre odberateľov v uzlovej oblasti Bystričany je nevyhnutné uložené opatrenia zabezpečiť od 1. septembra 2019.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 38 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

Peter Žiga
minister

Rozhodnutie sa doručí:

Slovenské elektrárne, a. s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2

Na vedomie:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Bajkalská 27, 820 07 Bratislava